

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

**Кафедра банківської справи та страхування  
Інститут страхування**

**ВРОЦЛАВСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
(м. Вроцлав, Республіка Польща)**

# **ПРОРИВНІ ІННОВАЦІЇ НА СТРАХОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ**

**Збірник матеріалів**

**V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**



**м. Київ**

**27 жовтня 2021 р.**

**ІН 115  
РОКІВ**

**Київ - 2021**

УДК 368:330.341.1](477)(06)

П 81

*Рекомендовано до друку Вченою радою  
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»,  
Протокол № 4 від 25 листопада 2021 року*

***Матеріали друкуються в авторській редакції.  
Відповідальність за науковий рівень публікацій, обґрунтованість висновків,  
достовірність результатів, наявність плагіату несуть автори.***

**Проривні інновації на страховому ринку України:** Збірник  
П 81 матеріалів V Міжн. науково-практичної інтернет-конференції, м. Київ,  
27 жовтня 2021 р.: [Електронний ресурс]. — К.: КНЕУ, 2021. — 263 с.  
ISBN 978-966-926-397-1

У збірнику матеріалів конференції розглянуто сучасні тенденції розвитку страхового ринку: глобальний і національний виміри; перспективні напрями розвитку національних страхових ринків в епоху цифрових технологій; державне регулювання ринків фінансових послуг у контексті глобалізаційних проявів: досвід України та зарубіжних країн; роль страхування в стабілізації національної економіки та забезпеченні соціального захисту громадян; трансформації систем соціального захисту населення в сучасному світі; страхування та ризик-менеджмент: сучасні виклики та інноваційні напрями розвитку; вплив діджиталізації на підвищення ефективності управління бізнес-процесами страхових компаній; поліпшення якості наукового та кадрового забезпечення страхової галузі в сучасних умовах.

**УДК 368:330.341.1](477)(06)**

*Розповсюджувати та тиражувати  
без офіційного дозволу КНЕУ заборонено*

**ISBN 978-966-926-397-1**

© КНЕУ, 2021

## ЗМІСТ

### 1. Сучасні тенденції розвитку страхового ринку: глобальний і національний виміри

<i>Внукова Н.М.</i> Інноваційність запровадження незалежного аудиту фінансового моніторингу для страхових компаній.....	8
<i>Демченко В.О.</i> Особливості медичного страхування в Україні у сучасних умовах.....	12
<i>Клиновий Д.В., Петровська І.О.</i> Стале страхування як складова системи сталих фінансів.....	16
<i>Колокольна А.М.</i> Становлення та розвиток страхування життя в Україні.....	22
<i>Матвійчук Л.О.</i> Механізм організації майнового страхування в Україні.....	25
<i>Перепелюк Т.В.</i> Сучасні тенденції розвитку страхового ринку України..	30
<i>Петрішина Т.О., Білоконь К.І.</i> Сучасні стратегії зростання у страховому бізнесі: досвід провідних компаній.....	34
<i>Супрун А.А., Бухтій О.І.</i> Трансформація інфраструктури страхового ринку в умовах формування страхового маркетингу 4.0.....	37
<i>Супрун А.А., Горячева О.Е.</i> Проблеми, що заважають розвитку страхового ринку на сучасному етапі та напрями їх вирішення.....	41
<i>Третяк К.В.</i> Шляхи реформування медичного страхування в Україні...	46
<i>Циганова Н.В.</i> Міжгалузєва консолідація на фінансовому ринку.....	50

### 2. Перспективні напрями розвитку національних страхових ринків в епоху цифрових технологій

<i>Баранов А.Л.</i> InsurTech як драйвер розвитку страхового ринку.....	55
<i>Баранова О.В.</i> Імплементация європейських законодавчих вимог регулювання діяльності страхових посередників.....	58

# 1. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ: ГЛОБАЛЬНИЙ І НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ

УДК 368

*Н.М. Внукова,*  
д.е.н., професор кафедри банківської справи і фінансових послуг,  
ХНЕУ імені Семена Кузнеця,  
vnn@hneu.net

## ІННОВАЦІЙНІСТЬ ЗАПРОВАДЖЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТУ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ ДЛЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

**Актуальність.** На сучасному етапі розвитку страхування в частині зміни регулювання фінансового моніторингу за новим антилегалізаційним Законом України [1] визначено запровадження інноваційної послуги для страховиків – це незалежний аудит стану фінансового моніторингу. Отже, перед аудиторами стоїть завдання суттєвої зміни рівня набутих компетентностей щодо організації своєї діяльності в антилегалізаційному аудиті.

**Основна частина.** Враховуючи, що аудитори є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, їх досвід дослідники нового антилегалізаційного законодавства [2] намагаються проаналізувати щодо особливостей нормативного регулювання спеціально визначених суб'єктів, між тим не висвітлюючи таку особливість, як аудит фінансового моніторингу. З використання інструменту Google Trends, пошукового сервісу для визначення інтересів споживачів інформації із відстеженням трендів щодо аналізу їх попиту на певні послуги [3] за кількісними і якісними показниками у часі і регіоні проведено оцінювання зацікавленості у терміні аудит фінансового моніторингу, аудит страховика і ризик фінансового моніторингу відповідно англійською мовою: audit of financial monitoring, audit of the insurer, financial

monitoring risk у всьому світі за останні п'ять років. Щодо аудиту страховиків, зацікавленість є низькою і суттєво відрізняється від двох інших термінів. Щодо аудиту фінансового моніторингу превалююча зацікавленість серед інших регіонів належить США (100 %), при порівнянні термінів щодо аудиту і ризику фінансового моніторингу співвідношення 1 до 4, при цьому з'являється ще одна країна із 100 % зацікавленістю ризиком – це Філіппіни. Отже, питання співвідношення ризик-контролю фінансового моніторингу через систему незалежного аудиту є важливим напрямом дослідження.

Суб'єкти аудиторської діяльності представлені у антилегалізаційному законодавстві [1] в ст. 6, де в системі фінансового моніторингу вони визначені як суб'єкти фінансового моніторингу серед спеціально визначених. Далі відповідно до ст.8 щодо завдань, обов'язків та прав суб'єкта первинного фінансового моніторингу, яким є, зокрема, страхова компанія, вона має проводити в порядку, встановленому суб'єктом державного фінансового моніторингу, тепер це НБУ, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу, внутрішні перевірки своєї діяльності на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії або **незалежний аудит своєї діяльності** (крім банківської діяльності) у цій сфері. Законодавство заохочує суб'єктів до аудиту фінансового моніторингу, що сприятиме розвитку цієї послуги. Для аудиторів є подвійне значення, з одного боку вони мають виконувати свої обов'язки як спеціально визначений суб'єкт первинного фінансового моніторингу, а також можуть надавати аудиторські послуги з фінансового моніторингу іншим суб'єктам первинного фінансового моніторингу, зокрема, страховикам, щодо перевірки правильності і відповідності побудови у них системи фінансового моніторингу, що може досягатися найвищим рівнем компетентності аудиторів у цій сфері.

Основний регулятор у сфері страхування НБУ позитивно налаштований на розвиток послуги аудиту фінансового моніторингу, що відзначено в частині організації процедур аудиту фінансового моніторингу спеціальним положенням

НБУ про його здійснення фінансовими установами, зокрема, страховими компаніями [4], визначивши вимоги до належної організації внутрішньої системи протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (ПВК/ФТ) небанківських установ, для чого фінансова установа – страховик для проведення первинного фінансового моніторингу вживає, зокрема, таких заходів: запроваджує та постійно вдосконалює систему внутрішнього аудиту (контролю) з питань ПВК/ФТ та/або залучає **незалежних аудиторів**, зокрема забезпечує своєчасне виявлення внутрішнім аудитом (контролем) та/або незалежним аудитом проблемних питань та ознак неналежної системи управління ризиками ВК/ФТ; на підставі ризик-орієнтованого підходу організовує та проводить відповідно до ст. 8 Закону [1] внутрішні перевірки або незалежний аудит щодо дотримання фінансовою установою-страховиком вимог законодавства України у сфері ПВК/ФТ. Страхова компанія має забезпечити: включення до внутрішніх перевірок або незалежного аудиту питань щодо достатності вжитих нею заходів для забезпечення функціонування належної системи управління ризиками ВК/ФТ, наявність звітів за результатами внутрішніх перевірок або незалежного аудиту (за потреби до звітів можуть додаватися висновки та пропозиції щодо усунення недоліків, виявлених за результатами внутрішньої перевірки або незалежного аудиту); здійснення контролю за усуненням порушень, виявлених під час внутрішніх перевірок або незалежного аудиту.

Страхова компанія зобов'язана скласти план заходів щодо усунення виявлених порушень вимог законодавства України та/або недоліків у сфері ПВК/ФТ з метою мінімізації ризиків ВК/ФТ та недопущення порушень у майбутньому (далі - план зменшення ризиків) та зобов'язана подати в електронному вигляді звіт за результатами внутрішньої перевірки або незалежного аудиту із супровідним листом, підписаним КЕП керівника установи до Держфінмоніторингу. Подібний підхід з боку регулятора свідчить про надання достатньої ваги незалежному аудиту, який має сприяти зменшенню ризиків в сфері фінансового моніторингу при запровадженні ризик-

орієнтованого підходу відповідно до міжнародних стандартів. Досвід Польщі та інших європейських країн свідчить про високий рівень актуалізації застосування послуги аудиту фінансового моніторингу в діяльності фінансових установ, зокрема, страхових компаній [5; 6].

**Висновки.** Запровадження інноваційної послуги аудиту фінансового моніторингу впливає на посилення рівня якості аудиторських послуг [7] і визначається здатністю страхової компанії вирішувати проблеми різної складності та знижувати ризик фінансового моніторингу відповідно до нового антилегалізаційного законодавства.

#### Список використаних джерел

1. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»: Закон від 06.12.2019 р. № 361-IX. База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20>. Дата звернення: 25.10.2021.
2. Лубенченко О.Е., Шульга С.В. Аудит та фінансовий моніторинг: порівняння нормативної бази. *Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація*: збірник тез доповідей учасників XVIII Всеукраїнської наукової конференції. Київ: ДП «Інформ. – аналіт. агентство», 2020. С. 172-176.
3. Google Trends – руководство как пользоваться. URL: <https://liverpage.pro/knowledge-base/google-trends.html>. Дата звернення: 25.10.2021.
4. Про затвердження Положення про здійснення установами фінансового моніторингу: Постанова НБУ від 28.07.2020 № 107. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0107500-20#Text>.
5. Пукала Р., Внукова Н. Спеціально визначений фінансовий моніторинг аудиторів за міжнародними стандартами // II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аналізу, аудиту, звітності і оподаткування в умовах євроінтеграції». Ужгород, Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. С. 183-186. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/30041/1/%D0%9F%D1%83%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B0%20%D0%A0.pdf>.
6. Audyt AML. URL: <https://biinsight.pl/pl/uslugi/audyt-aml>. Дата звернення: 25.10.2021.
7. Внукова Н.М. Розвиток компетентності аудиторів фінансового моніторингу. *Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки: матеріали міжнар. наук.-практ. конф.*, 18 лютого 2021 р.: тези допов. Луцьк, 2021. С. 322-324.

*Наукове видання*

# **ПРОРИВНІ ІННОВАЦІЇ НА СТРАХОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ**

Збірник матеріалів  
V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

27 жовтня 2021 р.

*Видано в авторській редакції*

Підписано до друку 17.12.2021. Формат 60×84/8  
Друк. арк. 10,75. Зам. № 21-5713.

Державний вищий навчальний заклад  
«Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»  
03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру  
суб'єктів видавничої справи (серія ДК, № 235 від 07.11.2000)  
E-mail: litera\_kneu@ukr.net